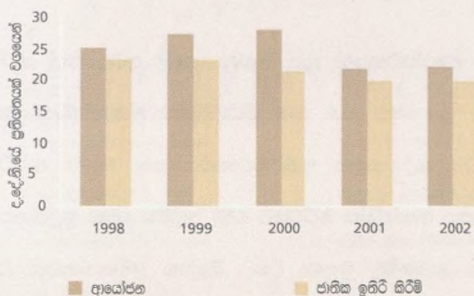

3. සමස්ථ ඉල්ලුම සහ ඉතුරුම්

ආයෝජන විශ්වාසනීයත්වය ප්‍රතික්ෂිප්‍යය වීම සහ අපේක්ෂිත ආර්ථික වර්ධනයට සමගාමීව 2002 වසර තුළ සමස්ථ ආයෝජනයන්හි ප්‍රතිවර්ධනයක් ඇතිවනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. එසේ නමුදු දේශීය ඉතුරුම්, සාපේක්ෂ වශයෙන් අඩු වේගයකින් ඉහළ යනු ඇතැයි අපේක්ෂිතය. මැදිකාලීනව, ආර්ථික වර්ධනය මූර්ත පරිභෝජනය නැංවීමට දයක වනු ඇත. අයවැය පරතරය පාලනය කළ හැකි මට්ටමක පවත්වා ගැනීම සඳහා වර්තන වියදම් අවම කිරීමට රජයට සිදුවනු ඇත.

3.1 රූප සටහන
ආයෝජන සහ ඉතුරුම් අනුපාතය

2002 ක්‍රියාකාරිත්වය

- ◆ ආයෝජන විශ්වාසදයකර්තවය වර්ධනය වීම සහ පොළී අනුපාත පහත වැටීම නිසා ආයෝජන ඉහළයාම සහ පරිභෝජන වියදම් ඉහළයාම, 2002 වසරේ සමස්ථ ඉල්ලුම ඉහළ යාම කෙරෙහි බලපානු ඇතැයි අපේක්ෂිතය. කෙසේ වුවද, අපනයන ඉල්ලුම පහළ යාම සහ කිසිදු වර්ධනයක් නොපෙන්වන රාජ්‍ය ආයෝජන වියදම් හේතුවෙන් 2002 වසර සඳහා පළමුවෙන් පුරෝකථනය කළ ආර්ථික වර්ධනය ළඟාකර ගැනීමට නොහැකි වනු ඇත.
- ◆ 2002 වසරේදී, පරිභෝජන වියදම් නාමික අගයෙන් ගත් කල සියයට 12.1 කින් වර්ධනය වනු ඇතැයි අපේක්ෂිතය. පෞද්ගලික පරිභෝජන වියදම් වඩා වැඩි වේගයකින් වර්ධනය වෙනු ඇතැයි බලාපොරොත්තු වුවද, රාජ්‍ය මූල්‍ය ශක්තිමත් කිරීමේ අවශ්‍යතාවය මත රාජ්‍ය පරිභෝජනය සීමිත වර්ධනයක් පෙන්වනු ඇත. මූර්ත ආර්ථික වර්ධනයට සමගාමීව පෞද්ගලික පරිභෝජන වියදම්ද මූර්ත වශයෙන් වර්ධනය වනු ඇත.
- ◆ පසුගිය වසරේ සියයට 1.4 ක් වූ සෘණ ආර්ථික වර්ධනය හමුවේ පසු බැමට ලක්වූ ආනයනික භාණ්ඩ සඳහා වූ ඉල්ලුම මෙම වසරේ පළමු අර්ධය තුළ පෙන්වූ යහපත් ක්‍රියාකාරිත්වය පදනම් කොටගෙන 2002 වසර තුළ ඉහළ යනු ඇතැයි අපේක්ෂිතය. අන්තර් භාණ්ඩ සහ ප්‍රාග්ධන භාණ්ඩ සඳහා වන ඉල්ලුම, වසරේ මුල් භාගය අවසානයේදී දැක්වූ වර්ධන තත්ත්වය අනුව මුළු වර්ෂය සඳහා සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ යනු ඇත. ප්‍රධාන වශයෙන් තවදුරටත් පැවති දුර්වල ලෝක ඉල්ලුම හමුවේ වසරේ පළමු අර්ධය තුළ අපනයන සඳහා වූ ඉල්ලුම පහත වැටුණද දෙවන අර්ධය තුළ එය යථා තත්ත්වයට පත්වනු ඇතැයි බලාපොරොත්තු වේ.
- ◆ පසුගිය වසරේ පසුබැමට ලක්වූ පෞද්ගලික ආයෝජන, 2002 වසරේදී නාමික වශයෙන් සියයට 2.3 කින් වර්ධනය වනු ඇතැයි බලාපොරොත්තු වේ. කෙසේ වුවද, රාජ්‍ය ආයෝජනයන්හි

(මධ්‍යම රාජ්‍ය සහ රාජ්‍ය සංස්ථා ඇතුළත්) සියයට 2.6 ක වන සෘණ වර්ධනය, ඉහත දැක්වූ සතුටුදයක වර්ධනය යම් මට්ටමකට නේ අඩු කරනු ඇත. 2001 වසරේ සියයට 22.1 ක් වූ, සමස්ථ ආයෝජන/දැ.දේ.නි ප්‍රතිශතය 2002 වසරේදී සියයට 22.5 ක් වනු ඇතැයි පුරෝකථනය කොට ඇත. මෙය 2000 පැවති සියයට 28 ට සාපේක්ෂව ඉතා පහළ තත්ත්වයකි. කෙසේ වුවද, 2000 වසරේ විශේෂිත ආයෝජනයක් වන ජාතික ගුවන් සේවය මිලදී ගත් අතස් යානා තුන සඳහා ගැලපුම් කළවිට, ඊට අනුරූපී ආයෝජන අනුපාතය සියයට 26.7 ක් විය.

- ♦ 2002 වසරේදී, දේශීය ඉතුරුම්/දැ.දේ.නි. ප්‍රතිශතය, සියයට 16 සිට සියයට 15.8 දක්වා ආන්තික ලෙස පහළ වැටෙනු ඇතැයි අනුමාන කෙරේ. අපේක්ෂිත පෞද්ගලික ඉතුරුම් අනුපාතය පහළ වැටීම මෙයට මූලික වශයෙන් හේතුවනු ඇත.
- ♦ 2001 වසරේ දැ.දේ.නියෙන් සියයට 4.9 ක් වූ රාජ්‍ය නිර්ඉතුරුම් මනා පාලනයක් සහිත අයවැය ක්‍රියාකාරිත්වය හේතුවෙන් සියයට 4.6 ක් දක්වා අඩු කර ගැනීමට හැකිවනු ඇත. අපනයන ඉල්ලුම අඛණ්ඩව අඩු මට්ටමක පැවතීම, ලාභාන්තික අඩුවීම සහ පසුගිය වසරේ පැවති සෘණ ආර්ථික වර්ධනය, 2002 වසරේ පෞද්ගලික අංශයේ ඉතුරුම් කෙරෙහි අයහපත් ලෙස බලපාන සාධක ලෙස දැක්විය හැක. 2001 වසරෙහි සියයට 2.5 දක්වා අඩු වූ දැ.දේ.නි.යේ ප්‍රතිශතයක් වශයෙන් වන ඉතුරුම් ආයෝජන පරතරය, 2002 වර්ෂය තුළ අපේක්ෂිත ආයෝජන අනුපාතය ඉහළ යාමත් සමඟම ඉහළ යනු ඇත.

2003 සඳහා ඉදිරි දැක්ම

- ♦ 2003 වසරේ අපේක්ෂිත ආර්ථික වර්ධනයත් සමඟ පරිභෝජන වියදම් ඉහළ යනු ඇතැයි බලපොරොත්තු වේ. රාජ්‍ය වියදම් පාලනය කිරීම හේතුවෙන් රාජ්‍ය පරිභෝජන වියදම් කපා හැරීම හිසා මෙම වර්ධනය මුළුමනින්ම රඳා පවතිනුයේ ගෘහස්ථ

සහ සංවිධානාත්මක පෞද්ගලික අංශයේ ඉල්ලුම ඉහළයාම මතය.

- ♦ ලෝක ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් තවදුරටත් වර්ධනය වීම තුළින්, 2002 වසරට සාපේක්ෂව 2003 වර්ෂයේදී අපනයන ඉල්ලුම ඉහළ යනු ඇත. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස අපනයන අංශයට අවශ්‍ය කෙරෙන අන්තර් භාණ්ඩ සඳහා වන ඉල්ලුම ඉහළයාම සහ 2003 වසරේ අපේක්ෂිත දේශීය ආර්ථික වර්ධනය ආනයන සඳහා වන ඉල්ලුම වර්ධනය කරනු ඇත.
- ♦ සමස්ථ ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම්හි මූර්ත වර්ධනය, ව්‍යාපාරික විශ්වාසදයකත්වය ඉහළයාම, කොටස් වෙළෙඳපොළෙහි සතුටුදයක ක්‍රියාකාරිත්වය, පොලී අනුපාත පහළයාම සහ ඉහළ මට්ටමක පවතින විදේශ ආයෝජන යන කරුණු හේතුවෙන් 2003 වසරේදී ආයෝජන/දැ.දේ.නි අනුපාතය, 2000 වර්ෂයේ වාර්තා වූ සියයට 28 ට ආසන්න වනු ඇතැයි අපේක්ෂිතය. ආයෝජන වියදම්හි මෙම වර්ධනය කෙරෙහි පෞද්ගලික අංශයෙන් විශාල දායකත්වයක් ලැබෙනු ඇතැයි බලපොරොත්තු වෙයි.
- ♦ 2003 වර්ෂයේදී දේශීය ඉතුරුම්හි අපේක්ෂිත වර්ධනය සඳහා බලපාන ප්‍රධාන සාධක තුනක් වේ. එනම් පුද්ගල ආදායම ඉහළයාම, පොලී ආදායම මත පැනවූ බදු සියයට 10 දක්වා අඩු කිරීම, සහ රාජ්‍ය නිර්-ඉතුරුම් පහළ යාම එම කරුණු වේ. කෙසේ වුවද, අපේක්ෂිත සම්පත් පරතරය (ඉතුරුම්-ආයෝජන පරතරය/දැ.දේ.නි.අනුපාතය) ඉතුරුම්වලට සාපේක්ෂව ආයෝජන වියදම් වැඩි වේගයකින් ඉහළයාම හේතුකොටගෙන පුළුල් වනු ඇත.
- ♦ මෙම පුරෝකථනයන් තුළ පහළ යාමේ අවදනමක් පවතී. දැනට ක්‍රියාත්මක වන සාම ක්‍රියාවලියට අනපේක්ෂිත බාධා ඇතිවීම, දේශපාලන අස්ථාවරතාවය සහ ලෝක ආර්ථික වර්ධනය අපේක්ෂිත මට්ටමට වඩා අඩුවීම මෙම ඉලක්කයන් සපුරා ගැනීමේදී මුහුණ දීමට සිදුවන අභියෝගයන් වනු ඇත.